

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobkyně: **V. P.**, zastoupená advokátem JUDr. Rudolfem Blažkem se sídlem Trojdláná 13/440, Praha 5, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, PP 21/OAM, Praha 7, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 9. 2004, sp. zn. 30 Az 61/2004,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Odměna advokáta JUDr. Rudolfa Blažka **se určuje** částkou 1075 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „žalovaný“) ze dne 5. 4. 2004, č. j. OAM-5862/VL-07-K03-2003, o neudělení azylu pro nesplnění podmínek podle § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

Stěžovatelka v kasační stížnosti uplatňuje důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) až d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a namítá tak nesprávné posouzení právní otázky krajským soudem; vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu

ve spisech; zmatečnost řízení; a dále jinou vadu řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

V kasační stížnosti samotné pouze uvádí, že krajský soud posoudil její případ v rozporu s platným právem a že shledává vážná pochybení všech dosavadních orgánů v řízení o udělení azylu. Z těchto důvodů stěžovatelka navrhuje tento rozsudek krajského soudu zrušit a zároveň žádá o přiznání odkladného účinku, když uvádí, že má obavu z nuceného opuštění ČR a následného odjezdu do Ruska, kde jí hrozí vážné nebezpečí z politických důvodů.

Žalovaný ve svém vyjádření pouze uvádí, že jeho rozhodnutí i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu se zákonem, a odkazuje na obsah správního spisu. Proto žalovaný navrhuje, aby byla stěžovatelčina kasační stížnost zamítnuta jako nedůvodná.

V souzené věci Nejvyšší správní soud z předmětného správního spisu především zjistil, že řízení o udělení azylu bylo zahájeno dne 7. 11. 2003 na základě žádosti, v níž je jako důvod uvedeno, že stěžovatelka odjela z Lotyšska, kde naposledy pobývala, neboť tam neměla práci. Dcera spáchala v ČR sebevraždu, k čemuž ji dovedly výhrůžky mafie, a stěžovatelka již nikoho nikde nemá. V zásadě totéž vyplývá i z protokolu o pohovoru k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu ze dne 5. 1. 2004. I z tohoto pohovoru vyplývá, že z Lotyšska odešla ve snaze vydělat si v ČR peníze, neboť tam v roce 1991 nastoupila vláda „nacionalistů“, a peníze, které různými brigádami vydělala, jí nestačily ani na nájem. Ze zaměstnání ji vyhodili v roce 1992 pro její ruskou národnost. Její dcera studovala v Rusku, kde ji pronásledoval nějaký mafián, který chtěl, aby se stala jeho milenkou. Musela se proto skrývat, nakonec přijela za stěžovatelkou do ČR a zde spáchala sebevraždu.

Žalovaný se rozhodl stěžovatelce azyl neudělit, a to svým výše označeným rozhodnutím ze dne 5. 4. 2004, když shledal, že důvodem její žádosti o azyl jsou ekonomické problémy a obava z jednání soukromé osoby. Přitom posuzoval lidskoprávní situaci v Ruské federaci, a to na základě informace Ministerstva zahraničí USA o situaci v oblasti dodržování lidských práv v Rusku v roce 2001. Stěžovatelka neuvedla žádnou konkrétní skutečnost, která by žalovaného vedla k závěru, že by byla ve své vlasti pronásledována ve smyslu zákona o azylu. Tento závěr navíc potvrzoval i fakt, že stěžovatelka je sice ruskou státní příslušnicí, nikdy však v této zemi nepobývala. Pokud se cítila na lotyšském území krácena na svých právech ohledně nalezení vhodného zaměstnání, či v případě možného ohrožení ze strany soukromé osoby, měla svou situaci řešit především návratem do své země původu a měla požádat o pomoc kompetentní orgány Ruské federace. Dále žalovaný neshledal ani podmínky umožňující udělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu, ani přítomnost překážky vycestování podle jeho § 91.

Proti tomuto zamítavému rozhodnutí podala stěžovatelka žalobu ke Krajskému soudu v Hradci Králové odůvodněnou obecnými výtkami proti nesplnění některých náležitostí azylového řízení podle § 12 a § 91 zákona o azylu a podle § 3 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., správního řádu, a námitkou, že dle jejího názoru žalovaný pochybil, když jí neudělil azyl podle § 12 a § 14 zákona o azylu a nevztáhl na ni překážku vycestování, a jeho rozhodnutí je proto vadné.

Krajský soud v Hradci Králové poté tuto žalobu zamítl shora označeným rozsudkem, když neshledal tvrzené porušení správního řádu, jež bylo navíc vzneseno pouze ve zcela

obecné úrovni, bez uvedení, jaké další důkazy měl žalovaný provést a v čem bylo jeho dokazování nedostatečné. Co se týče posouzení její žádosti pohledem § 12 zákona o azylu, krajský soud uvedl, že nebyly prokázány žádné skutečnosti kvalifikovatelné jako pronásledování pohledem tohoto zákona. Krajský soud nepopřel tíživost její situace, ta však nebyla ve vztahu k její zemi původu, tedy k Ruské federaci, odůvodněna žádným z azylově relevantních důvodů. Co se týče určité diskriminace pocítované stěžovatelkou v Lotyšsku, krajský soud připomněl, že ústrky ze strany spoluobčanů nejsou ještě pronásledováním ve smyslu § 12 zákona o azylu. Tím by se staly, pokud by byly součástí státní politiky, tak tomu však v daném případě nebylo. Krajský soud proto uzavřel, že o azyl požádala stěžovatelka účelově z ekonomických důvodů. Neshledal ani pochybení žalovaného při posuzování podmínek podle § 13, § 14 a § 91 zákona o azylu. Ze všech těchto důvodů krajský soud posuzovanou žalobu zamítl výše označeným rozsudkem napadeným touto kasační stížností.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je žadatelka chráněna před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatelky žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Stěžovatelka se v kasační stížnosti omezuje pouze na konstatování nesouhlasu s rozhodnutím krajského soudu, jak bylo uvedeno výše v rekapitulaci kasační stížnosti. Tuto obecnost pohříchu neodstranil ani její právní zástupce poté, co byl stěžovatelce ustanoven, který hájil stěžovatelčina procesní práva pouze tím, že (*pozn. soudu*: chybně) vyčíslil požadovanou odměnu za její zastupování. Nejvyššímu správnímu soudu tak nezbyvá, než posoudit, zda je rozhodnutí krajského soudu opravdu nezákonné, tedy zda postupoval správně, když schválil neudělení azylu podle § 12 zákona o azylu a neshledání pronásledování ve smyslu tohoto ustanovení, k čemuž stěžovatelka míří svou poznámkou v kasační stížnosti, že jí v Rusku hrozí vážné nebezpečí z politických důvodů.

Stěžovatelka nejprve namítá, že její ekonomické problémy v Lotyšsku byly způsobeny její ruskou národností. K takovýmto tvrzením zdejší soud uvedl ve svém rozsudku ze dne 27. 6. 2005, sp. zn. 4 Azs 377/2004: „*Obecná tvrzení o pronásledování v domovské zemi z důvodu odlišné národnosti (zde: ruská národnost v Kazachstánu) žadatelky o azyl ve spojení s tím, že v domovské zemi dochází k upřednostňování občanů domovské národnosti, nejsou samy o sobě důvody, pro které by bylo možno udělit azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb. Na základě těchto důvodů*

může být azyl udělen pouze tehdy, pokud by orgány domovského státu, u nichž by se žadatelka skutečně domáhala poskytnutí ochrany, nebyly schopny ochranu před takovým jednáním poskytnout. Na žadatelku se v tomto případě nevztahuje ani překážka vycestování ve smyslu § 91 téhož zákona.“ V nyní posuzovaném případě zdejší soud následuje tento svůj názor a v souladu s odůvodněním napadeného rozsudku krajského soudu pouze dodává, že stěžovatelka je ruskou státní příslušnicí, a proto měla především vyhledat ochranu orgánů Ruské federace. Není totiž pronásledováním, pokud cítila, že se její postavení coby osoby ruské národnosti a státní příslušnosti zhoršilo poté, co Lotyšsko vyhlásilo samostatnost. Tato skutečnost je pouhým následkem toho, že pobývala ve státě, kde je cizinkou, na čemž nic nemění ani fakt, že tam celý život žila.

Druhým tvrzeným důvodem pronásledování pak byly problémy s bývalým pronásledovatelem její dcery. Zdejší soud sice plně chápe tíživost této situace pro stěžovatelku, nicméně ze správního spisu nelze dovodit, že by tato hrozba skutečně mířila i na stěžovatelku, tím spíše pak nelze zjistit, že by se stěžovatelka snažila tento problém řešit pomocí veřejné moci ve své zemi původu, tedy v Ruské federaci. Navíc se jedná o problémy se soukromou osobou, nepřičitatelné ruské veřejné moci, takže na ně plně dopadá právní věta z rozsudku zdejšího soudu ze dne 27. 8. 2003, sp. zn. 4 Azs 5/2003, kde tento soud uvedl: *„Žádost o azyl, jejímiž jedinými důvody jsou toliko potíže se soukromými osobami („mafii“) v domovském státě, spočívající ve vydírání žadatelky a ve výhrůžkách žadatelce a její dceři pro žadatelčiny podnikatelské aktivity, je podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění zákona č. 2/2002 Sb., zřejmě bezdůvodná. Důvodem pro udělení azylu mohou být pouze tehdy, pokud by orgány domovského státu, u nichž by se žadatelka skutečně domáhala poskytnutí ochrany, nebyly schopny ochranu před takovým jednáním poskytnout. Na žadatele se v tomto případě nevztahuje ani překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona č. 325/1999 Sb., ve znění zákona č. 2/2002 Sb.“*

Nelze tedy shledat, že by byla stěžovatelka vskutku pronásledována z některého z důvodů, které uváděla, a její kasační stížnost svou obecností žádné další stížnostní námítky nevnesla, proto nezbyvá, než ji zamítnout jako nedůvodnou.

Lze proto uzavřít, že Nejvyšší správní soud v daném případě neshledal naplnění některého z namítaných důvodů kasační stížnosti ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) až d) s. ř. s., neboť - jak vyplývá ze shora uvedeného - v souzené věci nebylo shledáno nesprávné posouzení právní otázky krajským soudem; vady řízení před správním orgánem, kdy by pro tuto důvodně vytýkanou vadu krajský soud měl napadené rozhodnutí žalovaného zrušit; zmatečnost řízení před krajským soudem; a nebyla shledána ani jiná vada řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Ze všech těchto důvodů Nejvyšší správní soud dospěl po přezkoumání kasační stížnosti k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) a Ministerstvu vnitra náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Stěžovatelce byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupcem advokát JUDr. Rudolf Blažek; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7, § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokáta částkou 1x 1000 Kč za jeden

úkon právní služby – převzetí a příprava věci - a 1x 75 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b), § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů, celkem 1075 Kč. Soud nemohl akceptovat žádost advokáta stěžovatelky o náhradu nákladů řízení ve výši 3500 Kč, neboť byla odůvodněna odkazem na vyhlášku č. 484/2000 Sb., která se však na daný případ nevztahuje. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. února 2006

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu